

Programma

Werksessie Offerte gezondheidseffecten covid in (inter)nationaal
perspectief.
1 november 2022

Programma voor vandaag

• Aftrap	15:30-15:35
• Voorstelronde	15:35-15:45
• Inzoomen op opdracht en nadere reactie VWS	15:45-16:00
• Stil staan bij opbrengsten inventarisatie	16:15-16:30
<i>Koffiepauze</i>	16:30-16:35
• Uitdiepen inhoud offerte	16:35-17:05
• Randvoorwaarden voor succes	17:05-17:15
• Werkafspraken	17:15-17:30

Voorstelronde

Werksessie Offerte gezondheidseffecten covid in (inter)nationaal
perspectief.
1 november 2022

Voorstellen

- Wie ben je
 - Welke afdeling
 - Op welke manier met dit type onderzoek bezig
 - Wat wil je ophalen/brengen
-
- Maximaal 4 zinnen!

4

Inzoomen op opdracht

Werksessie Offerte gezondheidseffecten covid in (inter)nationaal
perspectief.
1 november 2022

Aanleiding (initiële) opdracht DirectieRaad RIVM

- > Er worden veel formele (inter)nationale evaluaties verricht;
- > Deze hebben overwegend een structuur- en/of proceskarakter en kijken minder naar outcome;
- > (in)directe COVID-19 gezondheidseffecten zijn veel minder in het vizier en lastig (internationaal) vergelijkbaar.
- > Opdracht om te kijken hoe RIVM de kennissynthese hierop kan versterken, o.a. door:
 - Versterken aansluiting internationaal onderzoek t.b.v. vergelijking.
 - Ontwikkelen conceptueel kader.
 - Versterken interne netwerkbouw.
 - Zo mogelijk komen tot inrichting van duurzame eenduidige plek van kennisontsluiting.

Ambitie en Doelstellingen

- Meten, leren en weten t.b.v. Nederlandse situatie.
- Eenduidige informatie genereren over gezondheidseffecten van covid t.b.v.
 - Toekomstig beleid en pandemic preparedness
 - verwarring voorkomen en zo vertrouwen in RIVM bevorderen
 - Doelmatigheid van werkzaamheden
- Internationale vergelijkbaarheid vergroten t.b.v.
 - Toekomstig beleid
 - Doelmatigheid van werkzaamheden
- **21-10 uitgebreid n.a.v. rapport 2 OVV met:**
 - **vergroten inzicht in effecten van maatregelen(pakketten)**
 - **verbeteren monitoring opdat effecten van maatregelen beter/snel(er) gemonitord kunnen worden t.b.v. beleid**

Werk sessie Offerte gezondheidseffecten covid in (inter)nationaal
perspectief
1 november 2022

Gevraagde resultaten (1)

1. Overzicht internationale en RIVM-initiatieven/onderzoeken naar gezondheidseffecten covid-19, waar mogelijk i.r.t. effect van maatregelen(pakketten).
2. Inventarisatie/analyse
 - (on)mogelijkheden (methodologische) synergiewinst
 - mogelijkheden om participatie in relevante internationale initiatieven te versterken.

→ **O.b.v. deskresearch en interviews**

Gevraagde resultaten(2)

3. Offerte(-verzoek) voor VWS

RIVM onderzoekagenda m.b.t. gezondheidseffecten van covid inclusief:

- mogelijkheden voor internationale vergelijking
- (n.a.v. OVV-2) aanvullend/te initiëren onderzoek om inzicht te vergroten in effecten van maatregelen(pakketten).
- Plan van aanpak t.b.v. realisatie onderzoekagenda inclusief:
- (n.a.v. OVV-2) plan m.b.t. aanvullende acties om effect van maatregelen in toekomst beter te kunnen meten/monitoren
- organisatie van participatie in geselecteerde internationale studies.

Acties om te komen tot sterk intern/(inter)nationaal samenwerkingsverband, zoals:

- Acties gericht op het behalen van meer (methodologische) synergie
- Invulling van (inter)nationaal beleid m.b.t. kennisontsluiting
- Voortrekkersrol pakken in IANPHI netwerk om prioritaire gewenste onderzoeken en methodologische afspraken te agenderen/realiseren.

Korte termijn opdracht

- Ontwerp op korte termijn een offerte voor een aanvullende 'opdracht' en stem dit met VWS af.
 - 14 november in MT's van de centra
 - 21 november in DR-RIVM
 - Daarna naar VWS

- Randvoorwaarden:
 - Benut opbrengsten inventarisaties
 - Voorkom dubbelingen met (nog) lopende programma's
 - Benut waar mogelijk IANPHI netwerk om ambitie te bewerkstelligen.

Offerte

Gecascadeerde aanpak - belang wordt door aanwezigen onderschreven

- **Stap 1:** offerte (aanleveren november 2022) voor:
 - onderzoek dat nu al kan starten
 - kennissynthese (t/m maart 2023)
 - internationale samenwerking
 - regie & coordinatie.
- **Stap 2:** vervolgofferte (aanleveren april 2023) gebaseerd op kennissynthese.

Doel vandaag:

- check op opbrengsten
- **input ophalen voor offerte adhv gerichte vragen**

Opbrengsten inventarisatie

Dit overzicht bevindt zich in een tussenfase en is:

- niet volledig.
- bevat een overzicht van onderzoek dat inzicht biedt in **gezondheidseffecten**
- bevat (nog) **geen** overzicht van onderzoek dat inzicht biedt in **effecten van maatregelen**.
- nog niet gereviewd door de betrokken centrumhoofden/onderzoekers.

Onderzoek van/door Universiteiten is niet meegenomen in de inventarisatie.

Een (internationale) review van de beschikbare onderzoeken/literatuur van effecten van maatregelen viel niet binnen scope.

Matrix ordening lopende RIVM onderzoeken gezondheidseffecten Covid-19

	Directe gevolgen	Indirecte gevolgen
Korte termijn		
Lange termijn		

	Directe gevolgen	Indirecte gevolgen
Korte termijn	★	
Lange termijn		

Korte termijn directe effecten

Sterfte (belangrijkste parameter direct korte termijn):

- EPI - Oversterfte in ouderen (verpleeghuizen en niet verpleeghuizen en risicofactoren) o.b.v. GGD data (osiris, cbs data)
- EPI - Sterfte en ziektelast met Universiteit van Wageningen gericht op inzicht in waar de infecties/besmettingen vandaan komen [irt verpleeghuizen](#).
- EPI - Feiten en cijfers: trendanalyse impact covid-19 op doodsoorzaken, determinanten en gezondheid
- [Kwaliteit van leven/impact studie](#) 5.1.2e

Impact corona op zwangerschap- en geboorte uitkomsten

Lange termijn directe effecten

	Directe gevolgen	Indirecte gevolgen
Korte termijn		
Lange termijn	★	

Long covid

- Voorspellingen voor ziektelast van Long-covid; rekenend met QALY's en DALY's. Retrospectief (EPI & VLH-GOR onderzoek) en prospectief (EPI) .
- 'Consortium Locomotion' (EPI) iov ZonMW ism universiteiten; consortium agreement en Digital Research Environment ihkv dataharmonisatie. Niet iedereen heeft zelfde groepen geïncludeerd.

Effect op infectieziekten/chronische aandoeningen

- EPI – er is onderzoek gestart naar effect van covid op andere infectieziekten en andere chronische ziekten bijv.: Hepatitis van onbekende oorsprong, worden chronische ziekten eerder getriggerd en in de tijd naar voren gehaald of worden extra mensen ziek, verdringing van ziekten.
- Escape (EU Horizon); project voor komende 4 jaar. RIVM ism met Londen en Antwerpen. UniHasselt trekt. (dubbel?)

Impact corona op zwangerschap- en geboorte uitkomsten

Werk sessie Offerte gezondheidseffecten covid in (inter)nationaal perspectief.

1 november 2022

Korte termijn indirecte effecten

	Directe gevolgen	Indirecte gevolgen
Korte termijn		★
Lange termijn		

Onderzoeken naar uitgestelde zorg

- 3 kwantitatieve onderzoeken; gezondheidseffecten in vorm van verloren gezonde levensjaren. Laatste volgt najaar 2022. Eerste rapportage juni 2021, (grootste) rapportage juni 2022; uitgestelde ziekenhuiszorg obv QALY's
- Kwalitatieve Literatuurreview uitgestelde zorg en gezondheidseffecten oncologie.
- Onderzoek gepaste (alternatief georganiseerde/verschuivingen in) (huisartsen)zorg in NL; kwalitatief d.m.v. focusgroepen, leren wat we moeten behouden/voorkomen.
- Rapportage waardering en verdeling van effecten Covid-19 (waardering en uitruil gezondheid en welzijn): onderlinge verhouding tussen alle uitkomsten en waardering mensen.

Gezondheidsimpact

- Impact thuiswerken op leefstijl, fysieke en mentale gezondheid
- Impact coronacrisis op mentale gezondheid zorgverleners
- Gezondheidseffecten [van covid-19](#) voor ouderen; integrale ouderenzorg in tijden van Covid
- Rapportage sociaal economische gezondheidsverschillen (diverse onderwerpen, solidariteit, moeilijk bereikbare groepen, soc-ec. verschillende uitgestelde zorg, heterogeen) i.r.t. solidariteit
- Ikv Thema 16 P19 literatuurstudie internationale Oncologie
- Ikv Thema 5 P19 wordt elk kwartaal internationaal literatuuronderzoek gedaan obv ZONMW analyse
- [Feiten en cijfers: afstemming cohortstudies \(zeer beperkte studie gedaan, zou wel nuttig zijn\)](#)

(Reguliere) Monitors

- (periodieke) Studentenmonitor HBO-WO
- MBO-monitor, eenmalig gedaan

Werk sessie Offerte gezondheidseffecten covid in (inter)nationaal perspectief
 Daarnaast is veel **onderzoek is uitbesteed**: Trimbos, Universiteiten AMC, Lifelines bijv. Dit wordt dan gepubliceerd in co-auteurschap, iam VWS
 1 november 2022

Lange termijn indirecte effecten (1)

	Directe gevolgen	Indirecte gevolgen
Korte termijn		
Lange termijn		★

Gezondheidsimpact

- Feiten en cijfers; brede gezondheidssimpact analyse (Wp2/Wp3)
- Feiten en cijfers: analyse van Covid sterfte in relatie tot roken (ism Trimbos en CBS)
- [Feiten en cijfers: afstemming cohortstudies](#)
- rapportage alternatieve scenario's voor een lock-down
- [rapportage effecten van schoolsluiting op leerprestaties](#)
- Rapportage invloed covid-19 en maatregelen op schoolprestaties
- Artikel kosten van ziekten
- [Impact op de zorg](#)

Volkgezondheidstoekomstverkenning (VTV); covid special

- Resultaten m.b.t. gezondheidseffecten (long)covid zullen in modellering VTV verwerkt moeten worden.

GezondheidsOnderzoek bij Rampen (GOR-onderzoek; 5 jaar)

- Doel is om korte, middellange en lange termijn gezondheidseffecten van Covid, **m.n. indirecte gevolgen van de maatregelen**, in beeld te brengen en om op basis van uitkomsten beleid te informeren over knelpunten. 3 pijlers: fysieke, mentale en ondersteuningsbehoefte. Gebaseerd op kwartaalbasis monitoring via panels (extra gezondheidsmonitors, jongeren specifiek, OGGZ-monitor, Nivel-huisartspeiling), [gezondheidsmonitor \(elke 2 jaar\)](#) en [jaarlijkse huisartsenregistratie/CBS data en literatuurreview \(jaarlijks\)](#)

- [VLI-GOR doet jaarlijkse systematische \(inter\)nationaal literatuuronderzoek](#)

Lange termijn indirecte effecten (2)

	Directe gevolgen	Indirecte gevolgen
Korte termijn		
Lange termijn		★

Bijdragen EU-onderzoek

- Joint access Phiri. www.phiri.eu Population health information research infrastructure. Speciaal voor covid. RIVM trekt werkpakket over foresight; indirecte gezondheidssimpact op lange termijn. Vervolg op eerder EU initiatief health-infact.
- EpiPose, bevat meerdere studies, oa over contactgedrag en eenzaamheid.
- COV- Works: impact van Long- Covid op werk loopt; aansluiting op internationale onderzoek – Orchestra - hierop is nog niet geregeld. COST-action Initiative.
- Internationaal vergelijkbaar maken van cijfers ziektebelasting (directe gevolgen). EU initiatief. Geen geld om onderzoek te doen. Bottom-up. Universiteiten die het doen.

Trendonderzoek GU

- Raakt aan kwaliteit van sociale contacten, eenzaamheid en sociaal welzijn. En vertrouwen in de overheid; vertrouwen in pandemie beleid van de overheid. Gericht op verdieping nav eerdere conclusies eerder onderzoeken. Consortium met 4 universiteiten en UMC, loopt nog komende 3 jaar (obv waakvlam offerte).
- Samenwerking ECDC op termijn van gedragseffecten; internationale vergelijking lessons learned is nog prematuur. NL is een casestudy.
- Vergelijkend onderzoekje naar (structuur, werkwijze, aanwezigheid) GU in andere EU-landen.
- Ikv Thema 14 P19 internationale literatuurstudie irt gedrag

(Reguliere) Monitors

- (periodieke) Studentenmonitor HBO-WO
Werk sessie Offerte gezondheidseffecten covid in (inter)nationaal perspectief.
 1 november 2022

Internationaal onderzoek: beperkte bijdragen RIVM

OECD

- 2022 komt er nieuwe Health at a Glance (HaG) global uit over oa. weerbaarheid van zorgsystemen, mental health en jongeren, oversterfte en uitgestelde zorg. *NB. Health at a glance duidt wel de trend, maar geeft geen oordeel over aanpakken van landen in deze.*
- Rapportage Covid-19 hart en vaatziekten (2022)
- Rapportage Covid-19 cancers (2022)
- Effecten van/op acute zorg (2022)
- Effecten van/op eerstelijnszorg (2022)
- Paris-project. Patient report outcome measures project, gericht op toewerken naar universele uitkomstmaten. NL financier.
- Survey (EUROfound 2022) needs assessment
- Rapportage “Telemedicine and COVID-19” – verwacht begin 2023. (NL/VWS heeft (nog) geen gegevens aangeleverd.)
- Rapportage “Improving the resilience of health systems” - verwacht begin 2023. (NL/VWS heeft (nog) geen gegevens aangeleverd.)

Health Observatory

- Diverse ‘overall’ Rapportages gericht op de Covid-19 aanpak en rol NPHI’s tussen voorjaar 2020 en nu.
- Diverse gerichte artikelen. Soms met bijdragen vanuit NL/RIVM (bijv. gedragsonderzoek). Vergelijkbaarheid wordt hierdoor bemoeilijkt.
- Health Systems and Response Monitor (HSRM). *NB. De HSRM zet landen naast elkaar, maar duidt niet.*
- Netwerk/platform langdurige zorg en Covid-19 ingericht, waar specifiek voor de ouderen ook gezondheidseffecten in beeld gebracht zijn/worden.

ECDC

- Werk sessie Offerte gezondheidseffecten covid in (inter)nationaal perspectief
1 november 2022 Samenwerking ECDC op terrein van gedragseffecten; internationale vergelijking lessons learned is nog prematuur. NL is een casestudy. 19

Work to do; input offerte

Werk sessie Offerte gezondheidseffecten covid in (inter)nationaal perspectief.
1 november 2022

Gewenst aanvullend onderzoek gezondheidseffecten

	Directe gevolgen	Indirecte gevolgen
Korte termijn	<p>Counter-factual approach internationaal in EU. → Verdiepen met meer data over naleving maatregelen icm stringency index → Verdiepen op bepaalde groepen (SEGV, ouderen, jongeren) → Verdiepen uitgestelde zorg → Verbreden internationaal - Project 'leren obv RIVM-modellering' uitbreiden</p>	<p>Internationaal verbreden van onderzoek gepaste huisartsenzorg (alternatief georganiseerd/verschuivingen); leren wat we moeten behouden/voorkomen.</p>
Lange termijn	<p>Uitbreiding M-points Long-covid-studie ziektelast</p> <p>Internationaal protocol directe lange termijn gezondheidseffecten covid (bijv. clinical pathway model) (Zit dit al in Escape?)</p> <p>Aanvullend onderzoek effect van covid op andere infectieziekten en andere chronische ziekten. (specificeren welke!)</p> <p>MKBA in de zin van scenario analyse maatschappelijke gevolgen</p> <p>Kwalitatieve vergelijking tussen impact pandemie versus bijv. flitsramp en aardbeving groningen</p>	<p>MBO monitor herhalen.</p> <p>Kennissynthese/integratie over alle uitkomsten P19 en Covid-gerelateerde onderzoeken Bijv. de mogelijkheid om een extra check te kunnen doen op onverwachte uitkomsten en internationale vergelijkingen te kunnen uitvoeren. Door de kort looptijd P19 en afronding eind 2022 ontbreekt tijd en capaciteit hiervoor. Kennisintegratie-integratie van de ZONMW integratie studies op leefstijl veranderingen.</p> <p>Meer verdiepend onderzoek gericht op gezondheidseffecten Covid-19 voor specifiek ouderen en SGEV -vanuit langer lopende cohorten. → Zijn er bepaalde beroepsgroepen harder geraakt (bijv. qua verzuim) dan anderen</p> <p>Internationaal verboden operationeel Indicatoren raamwerk (en conceptuele framework) irt uitkomstmaten gezondheidsimpact</p> <p>Verdieping onderzoeken uitgestelde zorg met:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Langere termijn effecten 2. specifieke effecten SEGV obv koppeling individuele data op persoonsniveau 3. verdieping van uitgestelde urgente zorg irt verklaring oversterfte 4. internationale vergelijking van de gevolgte mitigatiestrategieën; internationale data in model stappen (AvG)

Gewenst onderzoek effect maatregelen(pakketten)

Het monitoren van mediators

- compliance aan maatregelen
- daadwerkelijke vaccinatiegraad

Uitbreiding counterfactual-modelaanpak naar andere EU landen obv Imperial College Londen. Deze 'omgekeerd' aanpak bekijkt adhv scenario's wat impact maatregelen ander land in jouw land zou zijn geweest' (oa. impact op schoolsluitingen (ism UvA) en uitgestelde zorg). Toepassing van deze aanpak in EU maakt vergelijking mogelijk.

Uitbreiden Project 'leren obv RIVM-modellering' om ook lange-termijn effecten te kunnen modelleren.

Dit project is gericht op leren en prognosticeren vanuit 'What-if'-modellering; om te leren wat optimale strategie zou kunnen zijn. Wat als je bij bepaald aantal ziekenhuisopnames bepaalde maatregelen neemt? Wat is de optimale strategie?

Welk onderzoek vraagt eerst kennissynthese

Nationaal

- Situatie voor en na de pandemie (longitudinale analyses obv data van voor pandemie naar trends in 2020, 2021 ev, bijv. vwb uitgestelde zorg)
- Literatuur studie/review uitbreiden met extra thema's (gevolgen maatregelen, ook gericht op specifieke doelgroepen)
- Kennissynthese resultaten covid onderzoeken ouderen 5.1.2e
- Kennissynthese op alle opbrengsten thema 14-18 5.1.2e (ea)
- Verdiepende analyse op kwartaalmetingen GOR; bijv. irt mentale gezondheid & jeugd irt gezondheidssysteem

Internationaal

- Literatuur studie/review uitbreiden met extra thema's (gevolgen maatregelen, ook gericht op specifieke doelgroepen)
- Lessons learned verder onderzoeken:
 - voor de zorg
 - Qua communicatie met burgers en zorgprofessionals
 - Gebruikte/relevante methoden van dataverzameling en analyse
- effecten van maatregelen irt culturele sensitiviteit/oorzaken
- Internationaal vergelijken impact van interventies op andere infecties 5.1.2e

Werkzaamheden op het gebied van onderzoek naar COVID-19, inclusief
 perspectief.
 1 november 2022

Methodologie en conceptueel kader

- Er wordt nu gewerkt vanuit verschillende conceptuele kaders (ook internationaal). Er is bij sommigen behoefte aan een gezamenlijk conceptueel kader. [Internationale afstemming over conceptueel kader mist](#).
 - *Er is behoefte aan conceptueel kader en methodologische afstemming, in de vorm van:*
 - Slimme designs om effecten van (pakketten) van maatregelen te analyseren
 - Methodologie voor scenario ontwikkeling van epidemiologie naar maatschappelijke gevolgen en brede welvaart
 - Methodologie van ontwerp van dataverzameling afstemmen met betrokken partijen
 - Synthetic data: delen van individuele data op een goede manier (niet alleen delen, maar ook koppelen van data en onderzoeken om meerwaarde te creëren)
- **Afstemming methodologie en/of aanpassingen onderzoeks aanpak** nodig om gedrags- en nalevingseffecten (makkelijker) retrospectief en prospectief mee te kunnen nemen in lopend onderzoek en in modellering.

Publicaties

- Er wordt intern RIVM op verschillende plekken getracht overzicht en inzicht te creëren in welke onderzoeken (nationaal en internationaal) lopen, wanneer welke rapportages/onderzoeken wat opleveren/uitkomen.
- Er is nog geen overall communicatie/publicatiekalender. *NB. Een mogelijkheid om op thema in een overall communicatiekalender te zoeken zou handig zijn.*

Samenwerking

- Governance m.b.t. multidisciplinaire afstemming is onduidelijk en onvoldoende ingericht. Mogelijke best practice is SAGE in UK.
- In P19 'beoogde' kennisuitwisselingsbijeenkomsten zijn niet van de grond gekomen; wel ad hoc bijeenkomsten vanuit Gedragsunit.
- Er is breed overeenstemming over behoefte aan versterking intern netwerk/afstemming transdisciplinair t.b.v. onderzoek naar gezondheidseffecten.

Literatuuronderzoek

- Onderzoekers weten onvoldoende van elkaar welke literatuurstudies gedaan worden en kunnen onvoldoende van al gedaan voorwerk profiteren.
- Doorgeleiding van beschikbaar komende literatuur is niet effectief ingericht (deels onbekend, deels onvoldoende gedeeld).

Werkwijze Offerte gezondheidseffecten covid in (inter)nationaal perspectief.

1 november 2022

Data-infrastructuur

- Om goed te kunnen kijken wat Covid-19 zelf bijdraagt aan gezondheidseffecten pandemie moeten we covid1-19 cases beter uit data kunnen halen (pos. tets, ernstige ziekte); dit is nog onvoldoende mogelijk (EU).
- Internationaal beschikbaar maken van GOR-onderzoeksdata
- Internationaal beschikbaar maken Long-covid-data

5.1.2e

Coördinatie en aanpak

- Algemene overeenstemming gecascadeerde aanpak
- Voldoende capaciteit:
 - FTE/capaciteit nodig.
 - Bijv. Voor verbreding GOR: 500 u p/jaar
- Opdrachtgeverschap:
 - Aanspreekpunt VWS nodig voor producten; afstemming behoefte beleid
 - Goed opdrachtgeverschap
 - Duidelijke, constante eigen visie RIVM, duidelijk doel
 - Duidelijkheid relatie pandemische paraatheid en advisering MIT
- Tijdslijnen:
 - Eerste half jaar 2023 gebruiken om organisatie/mensen te regelen, dan pas starten.
 - Programma meerjarig, langer inrichten dan alleen 2023/2024
 - Neem voldoende tijd voor zorgvuldige offerte/plan
- Coördinatie
 - Programmacoördinatie en sturing nodig
 - Aanleveren offerte in 1 format, geen graaidoos, alles op dezelfde abstractieniveau, geen detail, urgentie gevoel
 - Aansluiten bij themaoverleg P19 thema 14-17?
- Aanpak:
 - Er moet ook overzicht komen en behouden worden wat er internationaal onderzocht wordt.
 - Ruimte voor internationale afstemming en aandacht nodig voor hulp bij netwerkbouw

IANPHI

Netwerk van Public Health Instituten, kunnen gezamenlijk afspraken maken om gerichte evaluaties/analyses te doen. *DG-RIVM heeft de ambitie geuit hier voortrekkersrol te willen vervullen irt versterken/benutten internationale vergelijking onderzoek:*

- Operationeel Indicatoren raamwerk (en conceptuele framework) internationaal verbreden irt uitkomstmaten gezondheidsimpact voortrekkersrol
 - Eerst toetsen en nagaan bij geïnteresseerden of en hoe het bruikbaar is.
 - Data; internationale werkgroep inrichten die gaat voorbereiden:
 - Methoden en technieken om tijdens corona verzamelde data beter te benutten (datamanagement/datascience) kennis en ervaringen uitwisselen.
 - Inzetten op schaalbare data-infrastructuur (in 'vredes' tijd) opzetten en inprogrammeren, methodologisch afstemmen; waar dit kan ook internationaal met als doel dataverzameling en uitwisseling versterken.
 - *RIVM heeft unieke ervaring op gebied van syndroom surveillance in combinatie met sample collectie in het infectieradar project → mogelijk te verbreden naar midden-inkomen en laag-inkomen landen* 5.1.2e
 - Afspraken maken over Open data/metadata.
- Counterfactual-aanpak o.b.v. Imperial College Londen verbreden in EU om bredere vergelijkingen mogelijk te maken
 - Kennis EWM (SIM) over causal inference benutten; bijv. mbt effectiviteit interventies die ingezet zijn, zoals prikbusen in kader fijnmazig vaccineren 5.1.2e
 - Inzet op meer internationale vergelijkingen rondom gedragseffecten retrospectief en prospectief
 - Scenario's internationaal afstemmen

Wekse... Effects... effecten... in (inter) nationaal perspectief.
1. Over...

Uitdiepen inhoud offerte a.d.h.v. vragen

Vragen ter bespreking

1. Wat weet je dat nu al **kan starten**?
2. Wat moet in de **kennissynthese specifiek onderzocht** worden?
Specifieke aandachtspunten:
 - Moet daarbij (in offerte) aandacht besteed worden aan fases in pandemie/aanpak? Zo ja, hoe?
 - Uit de interviews blijkt dat het belangrijk is om naar **specifieke doelgroepen** te kijken zoals SEGV, ouderen, jeugd, verpleeghuisbewoners, zorgpersoneel. Moet dit specifiek verwerkt worden in de offerte? Zo ja, hoe?
3. Wat vraagt dit aan **coördinatie/programma-organisatie**?
4. Wat moet er in de offerte al opgenomen worden qua ontwikkelen **conceptueel kader/methodologie**?
5. Wat zijn **randvoorwaarden m.b.t. data-infrastructuur** die nu al mee moeten in offerte?
6. Reflectie op de onderwerpen die via **IANPHI** verder gebracht zouden kunnen worden; welke **extra/welke niet**, wat vraagt dit capacitair?

Werkvorm

- 5 flip-over 'flappen' met deze vragen en de geprinte overzichten van lopende en nog gewenste onderzoeken
- 15 minuten rondlopen aanvullen en discussiëren met elkaar bij de verschillende flappen
- 15 minuten plenair bespreken belangrijkste conclusies
- Voor de mensen thuis:
 - ga deze vragen voor jezelf na of organiseer een breakoutsessie met alle thuiswerkers en email de input naar Marleen/Nicole, dan nemen wij deze mee in vervolg.

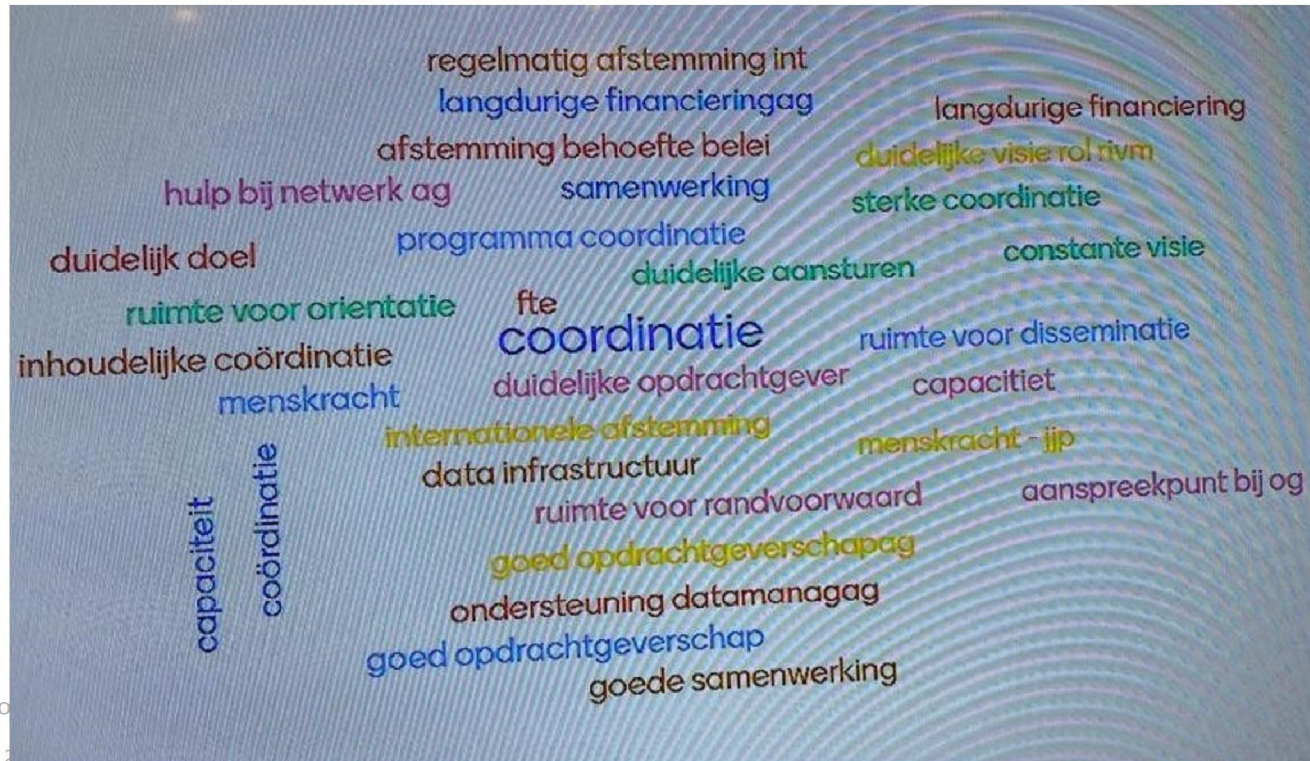
Randvoorwaarden voor succes

Werk sessie Offerte gezondheidseffecten covid in (inter)nationaal perspectief.
1 november 2022

Wat is daarvoor nodig?

Wat heb jij nodig?

Afsluiting en werkafspraken

Werk sessie Offerte gezondheidseffecten covid in (inter)nationaal
perspectief.
1 november 2022

Werkafspraken

- Concrete tekstvoorstellen in offerteformat na toesturen concept-offerte
- Urgente bespreekpunten/dilemma's die mee moeten in MT's van de centra
- Per centrum één aanspreekpunt; voor bilaterale afstemming en aanpassingen.
 - Wie?
- Vervolg bijeenkomst na de bespreking in MT's van de centra

tijdslijn

- **Bij timeline deadline aanleveren stukken MT's: 17-11**
 - 2-11 aangepaste offerte naar onderzoekers ter aanvulling
 - 10-11 17:00 aanvullingen retour aan 5.1.2e
 - 13-11 geaggregeerde versie retour onderzoekers voor final check;
 - 14-11 16:00 final check retourdeadline dinsdag 14-11 16:00.
 - Parallele afstemming concept-oplegnotitie en final versie offerte met centrumhoofden; deadline donderdag, deadline woensdag 16-11 17:00!
 - 17-11 16:00 aanleveren stukken MT's centra ter bespreking 21-11.
- **Week erna in DR**

Hoe kijk je terug op deze sessie?

